

Samenvatting

Datum rapport
september 2004

Naam rapport
Milieueffectrapportage voor de actualisatie van
het Sigma-plan, niet-technische samenvatting
(Tijdelijke vereniging Resource Analysis – IMDC –
Grontmij – Ecolas en VITO)

Opgemaakt door
ProSes
Telefoon / E-mail
+31 164 212800
info@proses.nl
Docbase
-

Doel van de studie

Dit document vormt de samenvatting van het milieueffectrapport (MER) dat de Administratie Waterwegen en Zeewezen van het Ministerie van de Vlaamse Gemeenschap heeft laten opstellen met betrekking tot het Sigma-plan. In dit document vindt u een beschrijving van de te verwachten effecten van dit plan op het milieu. Het Sigma-plan is een actieplan dat de beveiliging van mensen en goederen tegen overstromingen in het Zeescheldebekken moet garanderen. Het gaat hierbij om de bescherming van tienduizenden hectaren potentieel overstroombaar land en van honderdduizenden mensen. Het plan is oorspronkelijk opgesteld in 1977, na de zware overstromingen die het jaar voordien ondermeer Ruisbroek teisterden. Het plan is nu dringend aan actualisatie toe. Daar zijn verschillende redenen voor:

- Het oorspronkelijke plan is nooit volledig uitgevoerd zoals het voorzien was, zodat het risico op overstromen in het Zeescheldebekken op veel plaatsen op dit moment nog steeds (te) hoog is.
- Sinds de opstelling van het plan, meer dan 25 jaar geleden, zijn nieuwe inzichten gegroeid over de manier waarop moet worden omgegaan met veiligheid tegen overstromingen. De oplossingen van 1977 zijn in 2004 niet noodzakelijk nog steeds de beste oplossingen.
- Over die 25 jaar zijn ook de omstandigheden gewijzigd: zowel het gemiddeld hoogwaterpeil als de kans op voorkomen van uitzonderlijk hoge waterpeilen is toegenomen. Bovendien is het inzicht in de effecten van de te verwachten klimaatsverandering toegenomen: men gaat nu uit van een snellere zeespiegelstijging en een toename in frequentie van stormen.

Belangrijkste resultaten

Met het oog op de actualisatie van het Sigma-plan heeft de Administratie Waterwegen en Zeewezen verschillende studies opgestart (zie figuur 1). In eerste instantie werd een systeemanalyse uitgevoerd met enerzijds hydrologische en hydraulische modellering en anderzijds een omgevings- en sectorale analyse. Probleempunten en mogelijkheden voor een geactualiseerd Sigma-plan werden geïdentificeerd. Vanuit deze systeemanalyse werden mogelijke alternatieve plannen opgesteld, de zogenaamde planalternatieven. Deze planalternatieven zijn gebaseerd op verschillende mogelijkheden: dijkverhogingen, stormvloedkeringen en de aanleg van gecontroleerde overstromingsgebieden. Deze alternatieve oplossingen kosten niet allemaal even veel en ze bieden niet allemaal dezelfde veiligheid. Elk van hen heeft bovendien verschillende andere voor- en nadelen. Het plan-MER heeft als doel de voor- en nadelen van de verschillende oplossingen te bestuderen voor wat het milieu betreft.

In een parallele studie, de Maatschappelijke Kosten Batenanalyse (MKBA) wordt een antwoord gezocht op dezelfde vraag, maar dan vanuit het standpunt van de kosten en baten die de verschillende alternatieven van het Sigmaplan met zich meebrengen voor de maatschappij. Beide studies samen hebben als ambitie de beleidsmakers te helpen bij het nemen van een belangrijke beslissing, namelijk vastleggen wat de meest duurzame en voor de maatschappij meest aanvaardbare manier is om voldoende veiligheid in het Zeescheldebekken te garanderen. Deze beslissing, die einde 2004 verwacht wordt, maakt deel uit van de Vlaams-Nederlandse beslissing rond de Ontwikkelingsschets 2010, de eerste stap in het realiseren van de grensoverschrijdende Langetermijnvisie voor het Schelde-estuarium. Nadat een beslissing genomen zal zijn over het geactualiseerd Sigmaplan zullen inrichtingsstudies en project-MER's worden uitgevoerd alvorens de werken voor de uitvoering van het plan aan te vatten.

Figuur 1: Schematisch overzicht van de processtappen voor de actualisatie van het Sigmaplan

